

Лектор курсу
Контактна інформація
лектора (e-mail)
Сторінка курсу в eLearn

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ “Лісопаркове господарство”

Ступінь вищої освіти - *Магістр*

Спеціальність 206 “*Садово-паркове господарство*”

Освітня програма “*Садово-паркове господарство*”

Рік навчання - *2023-2024, семестр 1*

Форма навчання - *денна, заочна*

Кількість кредитів ЄКТС — *4,0* _____

Мова викладання - *українська* (українська, англійська, німецька)

доц. Кушнір А.І.

A-Kushnir@ukr.net

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=3908>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

(до 1000 друкованих знаків)

Лісопаркове господарство є важливою складовою частиною у загальному комплексі розвитку приміських рекреаційних територій та важливим елементом комплексних зелених зон міст. Воно включає коло різноманітних за ступенем складності питань пов'язаних із проектуванням, будівництвом, експлуатацією лісопарків, буферних парків, зон відпочинку тощо та створенням, формуванням і утриманням важливої їх складової – декоративних насаджень. Сучасне лісопаркове господарство є комплексом заходів, які передбачають вирішення різноманітних задач правового, естетичного, організаційного, експлуатаційно-господарського, економічного характеру, направлених на створення і утримання високодекоративних лісопаркових насаджень та садово-паркових об'єктів різноманітного призначення розмішених у зелених зонах міст.

Вивчаючи курс лісопаркове господарство фахівці повинні вільно орієнтуватися у питаннях організації і ведення рекреації в межах комплексних зелених зон міст, яка активно розвивається у зв'язку з ущільненістю забудови міст і зменшенням кількості насаджень загального користування. Це досягається створенням комфортних умов для відпочинку в лісопарках, буферних парках, зонах масового відпочинку тощо, які створюються переважно на берегах водойм та інших екотопах з високим рекреаційним потенціалом, облаштовуються відповідним спорудами й обладнанням з урахуванням стійкості лісопаркових насаджень до рекреаційних навантажень.

Крім цього фахівці повинні мати ґрунтовні знання із основ ведення лісопаркового господарства в умовах змін клімату та особливостей розвитку приміських територій.

загальні компетентності (ЗК)

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу;

ЗК 2. Здатність діяти в нестандартних ситуаціях, нести соціальну і етичну відповідальність за прийняття рішення;

ЗК 3. Здатність до саморозвитку, самореалізації, використання творчого потенціалу.

ЗК 4. Здатність до комунікації в усній і письмовій формах на державній та іноземних мовах для вирішення завдань професійної діяльності;

ЗК 5. Здатність керувати колективом у сфері професійної діяльності, толерантно сприймаючи соціальні, етнічні, конфесійні і культурні відмінності.

ЗК 6. Здатність розробляти та управляти проектами.

фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

СК 3. Здатність проектувати та реалізовувати заходи з інженерної підготовки території, будівництва, благоустрою, озеленення і утримання об'єктів садово-паркового господарства, об'єктів культурної спадщини та деастрованих ландшафтів.

СК 4. Здатність до управління об'єктами садово-паркового господарства, їх функціонального використання, охорони, захисту та організації робіт з урбомоніторингу і інвентаризації об'єктів садово-паркового господарства, об'єктів культурної спадщини.

СК 5. Здатність складати кадастри зелених насаджень.

СК 6. Здатність організувати і здійснювати державний контроль і нагляд за дотриманням правил утримання об'єктів садово-паркового господарства, об'єктів культурної спадщини.

СК 7. Здатність оцінювати розмір шкоди, заподіяної об'єктам садово-паркового господарства та об'єктам культурної спадщини при порушенні природоохоронного або містобудівного законодавства.

СК 8. Здатність проводити оцінку виробничих і невиробничих витрат на забезпечення якості, здійснювати технічний контроль, авторський нагляд за виробничою і проектною діяльністю в галузі садово-паркового господарства.

СК 9. Здатність контролювати виробничу і проектну діяльність в галузі садово-паркового господарства.

СК 10. Здатність здійснювати технічні розрахунки в проектах, техніко-економічне обґрунтування і функціонально-вартісний аналіз ефективності проєктованих заходів.

СК 11. Здатність прогнозувати наслідки, знаходити ефективні рішення в плануванні і реалізації проєктів з урахуванням наявних обмежень.

СК 12. Здатність організувати роботу команди фахівців, яка пов'язана із плануванням (або відновленням) міських територій, відкритих просторів, об'єктів садово-паркового господарства.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
1 семестр	ПРАВОВІ ТА ТЕХНОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ПРОЄКТУВАННЯ ЛІСОПАРКІВ			
Модуль 1				
Тема 1 Вступ. Місце дисципліни в системі біологічних наук. Поняття про лісопарки.	1/4	Знати місце дисципліни при підготовці фахівців садово-паркового господарства.	Навчитися аналізувати лісопаркові насадження та типи ландшафтів у лісопарках України та оформити отримані результати у робочий зошит.	8
Тема 2 Містобудівні основи організації і ведення лісопаркового господарства	2/4	Вивчити правові та організаційні основи ведення лісопаркового господарства в Україні, та порядок оформлення документів на проведення робіт у лісопарках.	Засвоїти нормативи, які використовуються для проєктування лісопаркових насаджень, та вміти їх застосовувати при проєктуванні лісопарків	9
Тема 3 Основи проєктування лісопарків.	2/4	Вивчити стадії проєктування і об'ємно-просторову організацію лісопар-	Графічно зобразити 4-5 групових композицій 3	9

		ків; склад проектних матеріалів; планування дорожньо-стежкової мережі та організацію ландшафтно-реконструктивних заходів.	використанням умовних позначень насаджень і елементів благоустрою	
Тема 4 Розробка проектно-кошторисної документації для проектування лісопарків.	2/4	Навчитися складати проектно-кошторисну документацію з визначенням вартості будівництва лісопарків та використанням нормативних документів для розробки кошторисів на лісопарки.	Навчитися добирати асортимент дерев'янистих і трав'янистих рослин для створення лісопаркових насаджень в залежності від категорійності об'єктів та природних умов. Результати оформити у робочий зошит.	9
Всього:	7/16			35
Модуль II	ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ БУДІВНИЦТВА ТА ВЕДЕННЯ ГОСПОДАРСТВА У ЛІСОПАРКАХ			
Тема 5 Основні методи будівництва лісопарків.	2/3	Знати основні методи будівництва лісопарків та особливості благоустрою територій лісопарків	Для підбраного асортименту рослин навести лісівничу, екологічну та декоративні характеристики та обґрунтувати їх використання у різних видах лісопаркових насаджень. Результати оформити у робочий зошит.	8
Тема 6 Ландшафтна реконструкція насаджень лісопарків.	2/4	Засвоїти методи ландшафтно-реконструкції насаджень лісопарків та особливості їх проведення у різних функціональних зонах.	Навчитися проектувати нові чи реконструювати існуючі лісопаркові насадження (лісопарки, буферні парки та зони відпочинку). Результати оформити у вигляді ескізу.	9
Тема 7 Формування лісопаркових ландшафтів.	2/3	Розуміти особливості формування лісопаркових ландшафтів та технологічні аспекти утримання меліоративної мережі,	Викреслити у масштабі 1:500 (1:1000) план відповідного лісопарку чи його частини, розро-	9

		споруд і обладнання лісопарків	бити перспективне його зонування, підібрати у відповідності до ґрунтового-кліматичних умов асортимент дерев'янистих та трав'янистих декоративних рослин, запланувати дорожньо-стежкову мережу, елементи благоустрою (лави, стільці, навіси, аншлаги, східці тощо), провести розрахунок кількості та вартості садивного матеріалу і всіх інших видів робіт, які пов'язані з проєктованим об'єктом.	
Тема 8 Особливості організації охорони у лісопарках.	2/4	Знати організаційну структуру лісопаркових господарств та особливості організації охорони у лісопарках.	Засвоїти організаційну структуру та особливості організації охорони лісів від пожеж, шкідників та збудників хвороб того лісопаркового господарства, для якого проводилося проєкування.	9
Всього:	8/14			35
Всього за 1 семестр	15/30			70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи,

добросовісності:	реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

- навчально-методичне забезпечення:

1. Кушнір А. І. Методичні рекомендації до вивчення дисципліни “Лісопаркове господарство” студентами із спеціальності “Садово-паркове господарство” / Кушнір А. І., Суханова О. А. К. : Вид. центр НУБіП України, 2011. 64 с.

2. Кушнір А.І. Робой зшит до виконання практичних робіт із дисципліни “ЛІСОПАРКОВЕ ГОСПОДАРСТВО” студентами ОС “Магістр” зі спеціальності 206 – „Садово-паркове господарство” / Кушнір А. І., Суханова О. А. К.: Друк “ЦП КОМПРИНТ”, 2019. 59 с.

основна:

1. Асортимент дерев, кущів та ліан для ландшафтного будівництва України / Кузнецов С.І., Кушнір А.І., Левон Ф.М., Пушкар В.В., Суханова О.А., Кузнецова М.С., Гончаренко Б.В. К. : ЦП «Компринт», 2020. 321 с.

2. Асортимент дерев, кущів та ліан для озеленення в Україні / Кузнецов С. І., Левон Ф. М., Пушкар В. В. К., 1989 . 187 с.

3. Білоус В. І. Садово-паркове мистецтво: Коротка історія розвитку та методи створення художніх садів / В. І. Білоус. К. : Наук. світ, 2001. 299 с.

4. Кучерявий В.П. Озеленення населених місць: Підручн. Львів: Світ, 2005. 456 с.

5. Кушнір А.І. Енциклопедичний словник-довідник ландшафтника / Кушнір А.І., Пушкар В.В., Суханова О.А., Вакулик І.І. К. : ЦП «Компринт», 2021, 720 с.

6. Кушнір А.І. Агротехніка рослин у ландшафтному будівництві (Частина І. Хвойні) / Кушнір А.І., Суханова О.А. К. : ФОП Ямчинський, 2022. 180 с.

7. Порайонний асортимент дерев та кущів України / Пушкар В. В., Кузнецов С. І., Левон Ф. М. Друк “ЦП “КОМПРИНТ”, 2013. 184 с.

8. Родичкін І. Д. Лісопарки України / І. Д. Родичкін. К. : Будівельник, 1968. 168 с.

- допоміжна:

1. Романча Л. В. Озеленение села / Л. В. Романча. К. : Урожай, 1989. 184 с.

2. Тихонов В. І. Озеленення міст і селищ / Тихонов В. І., Петренко В. Ф., Садова В.А. К. : Будівельник, 1990. 208 с.

3. ДБН 360-92*. Містобудування і забудова міських і сільських поселень. К., 2002. 108 с.

4. Краткий справочник архитектора: Ландшафтная архитектура / Под ред. И. Д. Родичкина. К. : Будивельник, 1990. 336 с.

5. Кушнір А. І. Науково-методичні рекомендації “Технологічні особливості лікування і оздоровлення вікових та історичних дерев” / Кушнір А. І., Суханова О. А., Кушнір І. Л. К. : Вид. центр НУБіП України, 2009. 48 с.

6. Лаптев А. А. *Справочник работника зеленого строительства* / Лаптев А. А., Глазачев Б. А., Маяк А. С. К. : Будивельник, 1984. 152 с.

7. *Правила утримання зелених насаджень у населених пунктах України*. К., 2006. 47 с.

8. Пушкар В.В. *Ландшафтна архітектура, дизайн середовища, садово-паркове господарство : Термінологічний словник-довідник* / Пушкар В.В., Кушнір А.І., Суханова О.А., Вакулик І.І. К. : ЦП "Компринт". 2019. 424 с.

9. Рубцов Л. И. *Деревья и кустарники в ландшафтной архитектуре. Справочник* / Л. И. Рубцов. К. : Наукова думка, 1977. 272 с.

10. Рубцов Л. И. *Проектирование садов и парков* / Л. И. Рубцов. М. : Стройиздат, 1979. 184 с.

11. Трошкіна О. А. *Основи містобудування: Навчальний посібник* / О. А. Трошкіна. К. : Вид. центр НУБіП України, 2010. 218 с.

- Інформаційні ресурси:

Закони України:

- ЗАКОН УКРАЇНИ «Про благоустрій населених пунктів» (2005 р.)
- ЗАКОН УКРАЇНИ «Про природно-заповідний фонд України» (1992 р.)
- ЗАКОН УКРАЇНИ «Про охорону культурної спадщини» (2004 р.)
- ЗАКОН УКРАЇНИ «Про регулювання містобудівної діяльності» (2011 р.)

Державні будівельні норми України, Державні стандарти України, Державні санітарні правила:

1. ДБН 360-92** Планування і забудова міських і сільських поселень (1993 р.)
2. ДБН Б.2.4-1-94 Планування і забудова сільських поселень
3. ДБН В.1.1-3-97. Інженерний захист територій, будинків і споруд від зсувів і обвалів
4. ДБН В.2.2-3-97 Будинки та споруди навчальних закладів
5. ДБН В.2.2-4-97 Будинки та споруди дитячих дошкільних закладів
6. ДБН В.2.2-9-99 Громадські будинки і споруди. Основні положення
7. ДБН В.2.3-5-2001 Вулиці та дороги населених пунктів
8. ДБН В.2.2-13-2003 Спортивні та фізкультурно-оздоровчі споруди
9. ДБН В.3.2-1-2004 Реставраційні, консерваційні та ремонтні роботи на пам'ятках культурної спадщини
10. ДБН В.3.2-1-2004 Реконструкція, ремонт, реставрація об'єктів невиробничої сфери
11. ДБН В.2.5-28-2006 Природне і штучне освітлення
12. ДБН В.2.3-15-2007 Автостоянки і гаражі для легкових автомобілів
13. ДБН В.2.3-4-2007 Автомобільні дороги.
14. ДБН Б.2.2-1-2008 Кладовища, крематорії та колумбарії. Основи проектування
15. ДБН А.2.2-6-2008 Склад, зміст, порядок розроблення, погодження і затвердження науково-проектної документації для реставрації об'єктів нерухомої культурної спадщини
16. ДБН А.3.1-5-2009 Організація будівельного виробництва
17. ДБН Б.1.1-15:2012 Склад та зміст генерального плану населеного пункту
18. ДСТУ Б В.2.6-2:2009 Вироби бетонні і залізобетонні. Загальні технічні умови
19. ДБН В.2.2-17:2006 Доступність будинків і споруд для маломобільних груп населення
20. ДБН В.2.2-28:2010 Будинки адміністративного та побутового призначення
21. ДБН А.2.2-3-2014 Склад та зміст проектної документації на будівництво
22. ДБН Б.2.2-5:2011 Благоустрій територій
23. ДСТУ Б В.2.5-26:2005 Люки оглядових колодязів і дощоприймачі зливостічних колодязів. ТУ

24. ДСТУ Б А.2.4-6:2009 СПДБ. Правила виконання робочої документації генеральних планів

25. ДСТУ 3587-97 Автомобільні дороги, вулиці та залізничні переїзди. Вимоги до експлуатаційного стану

26. ДСП № 172-96 Державні санітарні правила розміщення, улаштування та експлуатації оздоровчих закладів

27. ДСП № 173-96 Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів

28. ДСП 201-97 Державні санітарні правила охорони атмосферного повітря населених пунктів

Постанови Кабінету Міністрів України:

1. ПОСТАНОВА Кабінету Міністрів України «Питання прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів» (2011 р.)

2. ПОСТАНОВА Кабінету Міністрів України «Порядок визначення відновної вартості об'єктів благоустрою» (2006 р.)

3. ПОСТАНОВА Кабінету Міністрів України «Порядок проведення інвентаризації земель» (2012 р.)

4. ПОСТАНОВА Кабінету Міністрів України «Про такси для обчислення розміру шкоди, заподіяної зеленим насадженням у межах міст та інших населених пунктів» (1999 р.)